

MARGARETA

blad

NR 4 • ÅRGÅNG 93 • NOVEMBER 2014 – FEBRUARI 2015

Tema:

Hälsa

– fysisk, psykisk, andlig

Om tomhet och meningslöshet
sidan 6

En kyrkofönsterinvigningsfest!
sidan 12

I spåren av HIV
sidan 9

Livet i Laos
sidan 5

Att "må bra" är mer än fysisk hälsa

Att "må bra" är inte samma sak som att "vara frisk", men ofta hör det ihop. Vi har svårt att "må bra" om kroppen kämpar med ohälsa. Det omvända gäller också; en frisk kropp är svårt att glädja sig åt om man upplever psykisk ohälsa eller uppfattar livet som meningslöst och tomt.

MÄNNISKAN ÄR KOMPLEX OCH SVÅRBEGRIPLIG. Medicinsk, biologisk, humanistisk, psykologisk, teologisk och andra sorters "vetskaper" strävar efter att allt bättre förstå vilka vi är och hur vi är. Nya rön och idéer som ger perspektiv på äldre idéer – teorier avlöser varandra. Under en ytterst kort period i människans historia som reflekterande varelse har människan tänkt att hennes yttre liv är helt skilt från hennes inre. Särskilt har vår västerländska kultur de senaste 300 åren försökt skilja det rationella från tron och det kroppsliga från det själsliga. Men att dela tillvaron på det viset verkar inte längre hållbart; sedan några decennier talar också till exempel västeuropeisk medicin alltmer holistiskt om tillvaron – det kroppsliga hör ihop med det psykiska och andliga.

I BIBELN ANVÄNDS ANDE, SJÄL OCH KROPP som begrepp för att beskriva människans väsen. Därför delar judisk, islamsk och kristen kultur en syn på människan som både en sammansatt varelse – fysisk, psykisk och andlig – men framförallt en odelbar enhet och helt unik.

SKALL VI STARTA ETT GYM? Det skulle inte vara så långsökt om Svenska kyrkan köpte Deichmanske biblioteket, som ju inofficiellt är "till salu", och inrättade ett gym där; omvårdnad om människan är ju församlingens uppgift. Men även om den kroppsliga omvårdnaden är viktig så har kyrkan av tradition inriktat sig på andlig och social omvårdnad. Ja, det där är ju bara delvis sant. Kyrkan var först med att skapa sjukstugor och sjukhus och fortsätter än i dag i de flesta länder i världen att driva sjukhus, även om det här i Norden inte är lika vanligt. Den kroppsliga hälsan har aldrig varit oviktig i den kristna trons breda tradition, men ofta betonas andlig, psykisk och social hälsa.

KYRKORUM MED FESTSALAR "vägg i vägg" vittnar om att det andliga och sociala tänks samman; vi är skapade till bön och lovsång och till gemenskap med varandra. Sådant mår vi bra av, sådant hjälper oss att vara hela människor.

HELA MÄNNISKAN SKALL FÅ SITT. När vi som församling bjuder till kräftskiva, Luciafirande, julbasar eller söndagsgudstjänst så bjuder vi in hela människan. Anden, själen och kroppen – hela människan skall få sitt vid varje tillfälle. Kanelbullen tillsammans med andra efter högmässan ger något viktigt på samma sätt som att tillsammans få tända ljus och be för våra avlidna i Allhelgona-

tid. Det ena kan kännas mindre viktigt för några, men för andra är det precis tvärtom.

"SOM ETT SJÄLENS SPA" beskrev en besökare en julkonsert. Underbart! Så skall det få kännas. Ja, när vi än möts som församling så skall det ges näring, föda och vila för hela vår människa – det är förhoppningen. Vi har andliga, psykiska, kroppsliga och sociala behov som vi får tillfredsställa genom gudstjänster och festligheter och vardagssamvaro – det är en del av vad det är att vara kyrka och församling.

Varmt välkommen till allt det som bjuds i såväl Oslo som i Stavanger, Bergen och Trondheim.

Per Anders Sandgren
Kyrkoherde

Kyrkorådet 2014

Ordf: Mikael Strandberg
Vice ordf: Beryl Wilhelmsson
Richard Klingspor
Marie-Anne Sekkenes
Maria Walfridsson
Barbro Marklund-Petersöne
Thomas Wagner
Gunnar Prytz Leland
Anita M. Hedén Johnsen
Isabelle Schlyter
Kyrkoherde Per Anders Sandgren

Suppleanter

Ulrika Löfgren
Olle Holmgren
Marie Drange

Margaretahemsfondens styrelse:

Ordf: Karin Ibenholt
Vice ordf: kyrkoherde Per Anders Sandgren
Johan Stenberg
Lars Näppä
Christian Paus

Utskott

Arbetsutskottet:
Mikael Strandberg, Per Anders Sandgren, Beryl Wilhelmsson, Anita Hedén

Fastighetsutskottet:

Mikael Strandberg, Per Anders Sandgren, Marie-Anne Sekkenes, Thomas Wagner. Dessutom är vaktmästare och husfar med fastighetsutskottets möten.

Redaktionsutskott:

Mikael Strandberg, Per Anders Sandgren, Solveig Kommandantvold, Hanna Hummelbo

Diakoniutskott:

Per Anders Sandgren, Mikael Strandberg, Richard Klingspor, Maria Walfridsson, Ulrika Löfgren

Arbetsgrupp för förnyelse av församlingsordningen:

Mikael Strandberg, Per Anders Sandgren, Marie-Anne Sekkenes, Gunnar Prytz Leland

Expeditionens öppettider:

Helgfri måndag – fredag kl. 9 – 12

Kontaktuppgifter

Hammersborg Torg 8B, 0179 Oslo
Tel: 23 35 32 50
Mail: oslo@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/norge
Bank: Handelsbanken
Norskt konto: 9046 05 05711
Svenskt konto: 6370 373 885 768
Organisationsnummer: 87143642

Upplaga ca 2200 ex. Tidningen är gratis.

Anmäl prenumeration till

oslo@svenskakyrkan.se.

Tidningen kan också skickas till din mail som pdf.

Ansvarig utgivare: Per Anders Sandgren.

Omslagsbild: En kvinna på en strand.

Foto: Messan Edoh.

Foton i tidningen ägs av Svenska

Margaretaförsamlingen om inte annat anges.

Redaktör och grafisk form: Hanna Hummelbo.

Tryckt av Zoom Grafisk.

Jourtelefon: 46 94 48 42

Personal

Per Anders Sandgren

Kyrkoherde (präst)

Kontor: 23 35 32 60

Mobil: 97 03 14 92

Mail: peranders.sandgren@svenskakyrkan.se

Anna Runesson

Komminister (präst)

Telefon: 41 29 14 56

Mail: anna.runesson@svenskakyrkan.se

Kristina S Furberg

Diakon

Mobil: 45 91 53 23

Mail: kristina.s.furberg@svenskakyrkan.se

Sven Åke Svensson

Kyrkomusiker/organist

Mobil: 97 70 84 20

Mail: svenake.svensson@svenskakyrkan.se

Nina Norrman

Kyrkomusiker/kantor

Mobil: 92 22 43 43

Mail: nina.norrman@svenskakyrkan.se

Frida Johansson

Församlingspedagog – barn och familj

Mobil: 92 22 55 32

Mail: frida.johansson@svenskakyrkan.se

Håkan Appel

Församlingspedagog – unga vuxna

Mobil: 41 21 69 51

Mail: hakan.appel@svenskakyrkan.se

Martina Eberhardsson

Husfar

Mobil: 98 88 52 52

Mail: martina.eberhardsson@svenskakyrkan.se

Georg "Jojje" Holmberg

Husfar

Mobil: 45 60 09 90

Mail: georg.holmberg@svenskakyrkan.se

Daniel Löfgren

Vaktmästare

Mobil: 93 67 90 95

Mail: daniel.lofgren@svenskakyrkan.se

Hanna Hummelbo

Informator

Telefon: via expeditionen 23 35 32 50

Mail: hanna.hummelbo@svenskakyrkan.se

Lena Hedmar

Kanslist

Telefon: via expeditionen 23 35 32 50

Mobil: 97 15 08 91

Mail: lena.hedmar@svenskakyrkan.se

Hélène Tranell

Medlemsadministratör

Telefon: via expeditionen 23 35 32 50

Mail: helene.tranell@svenskakyrkan.se

Medlemskap

Vill du bli medlem i Svenska kyrkan i Norge eller är du osäker på om du är medlem? Kontakta expeditionen tel. 23 35 32 50.

Gillar du att skriva?

Vi tycker det är kul när vi är många som bidrar med material till Margaretabladet. Har du känsla för svenska språket och intresse av att dela med dig av upplevelser och möten? Kontakta expeditionen om du är vill vara med och skriva till Margaretabladet.

Innehåll

Ledare: Att "må bra" är mer än fysisk hälsa	2
Tema Hälsa:	
Stillhet – tystnad	4
Livet i Laos	5
Om tomhet och meningslöshet	6
Besök på "Oslo jordmor- og kvinnesenter"	8
I spåren av HIV	9
Kalender för Margareta kyrkan	10–11
Kyrknytt:	
En kyrkofönsterinvigningsfest!	12
Några frågor till Tone Stensrud	13
Nytt kyrkoår och nya konfirmander	14
Luciafirande i Margareta kyrkan	14
Kyrkorådet har ordet	15
Bergen, Stavanger, Trondheim	17
Vänner informerar	18–19
Barnens sida	20

Sidan 12–13

Stillhet – tystnad

Vad har stillhet och tystnad att erbjuda den som vill vårda sin andliga hälsa?

Ibland kan man tänka på tystnad som enbart frånvaro av ljud – ett tomrum, ett minustillstånd. Ett annat sätt att tänka på tystnad är att den innehåller något unikt, en kvalitet som bara finns i tystnaden.

Många av de avgörande fysiska krafterna i vår tillvaro är just tysta. Jordens dragningskraft, elektricitet, ljus, tidvattnet och allt som växer gör det i tystnad, inte ens ett stilla sus avslöjar att här delar sig celler, här förökar sig bakterier och här stiger sav. Också de riktigt stora kropparnas rörelser sker i tystnad; jordklotet, hela solsystemet rör sig med hög

hastighet men helt utan ljud. Allt sker i tystnad.

Tystnaden erbjuder oss särskilda möjligheter, också i vårt andliga liv. I stillheten och tystnaden talar Gud till oss. Det innebär inte att Gud inte talar till oss i bruset och aktiviteten men kanske att vi har större förmåga att uppfatta Guds närhet och tilltal när vi är i stillhet.

Ett sätt att aktivt söka tystnad och stillhet är att vara med om en retreat. Retreat är att dra sig tillbaka från vardagen för att ge plats för sig själv och för Gud.

Kristina S Furberg

Lästips:

Per Mases: *Den inre trädgården – öppen mot himlen*

Henry David Thoreau: *Skogsliv vid Walden*

Sara Maitland: *En bok av tystnad*

Owe Wikström: *Långsamhetens lov*

Thomas Merton: *Tankar ur tystnaden*

Retreatgårdar:

I Norge: www.retreater.no

I Sverige: www.fto.st/retreat.htm

Jag sitter på tåget, på väg till en retreat på St Davidsgården i Rättvik. Lutar mig tillbaka i tågsätet och tar ett djupt andetag; en spännande resa har just börjat. Tågresan är en god förberedelse; jag vilar i att se landskapet passera förbi samtidigt som kropp och själ kommer till ro. Nu har jag valt att lämna vardagen bakom mig, för att i tystnaden under några dagar låta stillheten komma med sina gåvor.

När jag kommer fram till St Davidsgården möts jag av vänlighet och en fridfull atmosfär. Här gestaltas tro i en omsorg om hela människan, vi välkomnas till vila och förnyelse. Jag kan låta surrande tankar få falla likt höstlöv till marken, och ge utrymme för nya klara perspektiv. Ett inre lyssnande som vårdar själens rum, en kreativitet som väntar i det fördolda.

Vi samlas första kvällen till gemensam måltid och får därefter information om retreatens program de kommande dagarna. En introduktion till att på ett naturligt sätt gå in i tystnaden och finna vila i dagsprogrammets rytm. Här ges möjlighet att få andlig näring i massa, tidebön och retreatledarens vägledning. Och den omgivande naturen lockar i all sin skönhet till kontemplativa promenader.

Så träder vi in i tystnaden och i denna fridfullhet blir orden levande: "Genom stillhet och förtrostan blir ni starka" (Jes 30:15). Denna inre förankring och närvaro inbjuds vi att stärka, för att sedan låta den bära i vardagen. Och här finns en glädje att upptäcka; den glädje som spirar när

själens röst blir hörd, när tro och tillit stärks.

Efter första dygnets retreat verkar vi alla ha vant oss och blivit bekväma med tystnaden; kroppshållningen avslöjar ett inre lugn, axlar sjunker och blickar blir ljusare. Vi växlar varsamma leenden med varandra då vi möts. Gemenskapen mellan oss deltagare är rofylld; utan ord och i respekt för varandra skapas en omtanke att vila i. Jag märker också hur tankarna har saktat ner, sinnet har funnit en rastplats och vila i tystnaden.

Följande dagar av retreaten befäster och fördjupar denna sinnesro, och ur den spirar en förnyad kraft. En inre och yttre vila som har fått bära frukt.

Så inträder sista dagen för vår retreat och vi samlas för att dela måltid och därefter bryta tystnaden. Det blir en avspänd och naturlig övergång som ger många leenden och glada skratt när vi delar tankar och erfarenheter med varandra. Nu står vi inför uppbrott och hemresa, och med frågan: hur förvaltar vi retreatens gåvor i vår vardag? Jag ger mig av mot tåget, slår mig åter ner i tågsätet och lutar mig tillbaka. En ny spännande resa har just tagit sin början; resan hem och ut i vardagen. Med nya erfarenheter och perspektiv i bagaget ger jag mig av för att vidga vardagens vyer och förankra tystnadens gåvor i ett inre lyssnande som bär. Och på min färd begrundar jag orden: "Låt Kristi frid råda i era hjärtan" (Kol 3:15).

Maria Holm

"Livet i Laos ger tid för eftertanke och kontemplation"

Båda barnen går i en internationell skola i huvudstaden Vientiane, där vi bor. I både Noahs och Gabriels klass har de haft huvudfokus på mental och fysisk hälsa den sista tiden. I Gabriels klass har läraren placerat ett stort skelett mitt i klassrummet. Han heter Mr Boney och är död, säger Gabriel. Han är död för att hans hjärta inte slår längre. Mr Boneys närvaro i klassrummet har fått Gabriel att fundera över hur kroppen fungerar och vad som sker med kroppen när man dör. Blir man ett skelett som Mr Boney och ändrar upp med att hänga på en ställning och fraktas runt till olika klassrum, eller vad sker egentligen?

Både i Nepal och här i Laos är religionen en extremt viktig del i vardagen för befolkningen. Vi har hela familjen många gånger deltagit i både hinduiska och buddistiska religiösa ritualer. De erfarenheterna har givit oss både större kunskap och förståelse för de olika religionerna.

Noah frågade mig en dag om vår Gud hör och ser allt. "Ser han att jag petar mig i näsan nu, och tycker han illa om att jag gör det?". "Kan jag prata med Gud och svarar han mig om jag frågar om något?". "Kan man be om en ny leksak, eller kan man be om att få pengar

för att gå på tivoli?". Tillsammans kom vi fram till att man kanske inte kan be om en sak, men att man nog kan be om samma känsla som man kan få av att få till exempel en ny leksak: "glädje". Och att Gud nog inte bryr sig så mycket om man ting som att man skulle peta sig i näsan. Noah konstaterade också att Gud och Jultomten var de enda "personer" han känner till som kan vara på så många platser samtidigt.

I Nepal, som är ett extremt fattigt land, kom döden närmare oss än den någonsin gjort. Vi upplevde flera dödsfall bland våra nepalesiska vänners familjer. Flera av våra husdjur, som stod barnen nära, dog också.

Barnen har besökt hinduiska kremeringsplatser och vet vad hinduerna gör med de dödas kroppar och vad de tror händer efter detta livet. Barnen har också vid flera tillfällen mött buddhistiska munkar och fått insikt i vad buddhisterna tror är nästa skede i livsrytmen.

Ibland tar barnen själva initiativ till att prata om vad de tror händer efter detta livet. Både Noah och Gabriel har bestämt sig för att de just nu tror på att de kommer upp till himlen när de dör. Där uppe i Himmelriket bor Gud och där får man allt man önskar sig. Där

finns bara glädje och lycka. Där får de träffa både kaninen, marsvinet och hönorna som vi tidigare hade. "Marsvinet får säkert massor av färskt gräs, och säkert också en fin sportbil att köra runt i, eftersom han hade en tumör på benet och hade svårt att gå", tror Noah.

För några år sedan fick jag ett pärlarmband av min pappa "livets pärlor", med tillhörande bok som beskriver alla pärlorna. Barnen har också varsitt pärlarmband av mindre variant. Noah tycker bäst om den guldfärgade pärlan – Gudspärlan. Han tycker den glittrar så fint och han blir glad när han håller i den, säger han. Gabriel tycker bäst om den blå pärlan – bekymmerlöshetspärlan. Han är en bekymmerlös liten kille som verkligen tar vara på dagen utan att bekymra sig för morgondagen. Min favoritpärla är de röda pärlorna – kärlekspärlorna, den ena för kärleken vi får och den andra för den kärlek vi ger. Båda två precis lika viktiga tycker jag. Det strålar så mycket värme från kärlekspärlorna som jag fylls av när jag håller i dem.

Med våra pärlor i våra händer fortsätter vi vårt fridfulla liv i Laos och förbereder oss för att återgå tillbaka till livet där hemma i Oslo nästa år.

Catarina Storhammar

Fakta om fam. Storhammar

Catarina född och uppvuxen i Stockholm. Ronald född och uppvuxen i Bodö.

Familjen flyttade 2011 från Oslo till Nepal, och i januari 2014 vidare till Laos i sydöst-Asien, där Ronald arbetar för ett företag som utvecklar vattenkraftverk i landet, som delvis är ägt av norska Statkraft. Catarina studerar medicin på heltid. Tillsammans har de barnen Noah 8 år och Gabriel 5 år.

– Tiden i Nepal gjorde något med både Ronald och mig, berättar Catarina. Vi gick igenom dramatik och glädje i en salig blandning. Vi vände upp och ner och ut och in på oss själva och på varandra. Något som mycket väl kunde ha påverkat oss negativt, men som istället förde till en positiv utveckling hos oss båda.

Gabriel och Noah gillar sina armband med "Livets pärlor".

Foto: Catarina Storhammar

Om tomhet och meningslöshet

Jag vill påstå att ensamhet med upplevelser av tomhet och meningslöshet präglar vår tid mer än någonsin. Folkhälsomyndigheten har undersökt omfattningen av den så kallade psykiska ohälsan och den tycks bara växa. I Sverige har antalet sjukskrivningar på grund av stress ökat med 140 procent sedan 2009! Aldrig förr har unga människor mått så dåligt. Man kan undra hur det kan komma sig att vi i Sverige och i övriga nordiska länder, rent själsligt mår så dåligt när vi rent materiellt har det så bra? I en rapport från nämnda myndighet fokuserar man på begreppet *socialt kapital* i ett försök att förklara varför många av oss tycks må så dåligt.

Avsaknaden av gemenskap i kombination med en upplevd marginalisering och ensamhet är här central. Vår kultur tycks premiера kortsiktig prestation och kyligt analytiskt intellekt, på bekostnad av omsorg, eftertänksamhet och reflektion. Vi förväntas vara pliktuppfyllande, rationella och ordentliga. Detta föder en slags

tvångskaraktär. Individerna blir främmande i relation till sig själv och hamnar i en slags åskådarposition till tillvaron. En känsla av att vara exkluderad och utan tillhörighet är återkommande upplevelser. I förlängningen ifrågasätts ens duglighet och värde som människa. Resultatet blir en sänkt självkänsla och brusten tillit till omgivningen.

Vi strävar efter mening

I en sociologisk avhandling betonas den sociala gemenskapen som själva normen till vilken vi alla måste förhålla oss, på ett eller annat sätt. Den ensamme längtar in till värmen medan den som söker avskildhet inte önskar annat än att få bli lämnad ifred. Fri och ansvarig å ena sidan och beroende av de outtalade förväntningarna eller status quo-krafterna å andra sidan. Temat är som antytt paradoxalt och blottar vad som varje människa livet igenom tvingas konfrontera.

Anpassning till en underförstådd norm eller att upptäcka sin särart och modigt söka sin egen väg i livet? Det är då inte svårt att se temat *ensambet kontra gemenskap* frammana ett existentiellt tvivel. I vår strävan efter ett meningsfullt liv brottas vi oavbrutet med detta dilemma. Kanske kan diktaren Gunnar Ekelöfs ord inbjuda till vägledning:

*Jag tror på den ensamma människan
på benne som vandrar ensam
som inte hundlikt löper till sin vittring,
som inte vargligt flyr för
människovittring:
På en gång människa och anti-
människa.*

*Hur nå gemenskap?
Fly den övre och yttre vägen:
Det som är boskap i andra är boskap i dig.
Gå den undre och inre vägen:
Det som är botten i dig är botten i andra.
Svårt att vänja sig vid sig själv.
Svårt att vänja sig av med sig själv.
Den som gör det skall ändå aldrig bli övergiven.
Den som gör det skall ändå alltid förbli solidarisk.
Det opraktiska är det enda praktiska
i längden.*

Den största kampen i livet har människan med sig själv. Så kan man förstå Ekelöfs strofer. Den meningssökande människan söker helhet (helighet?) men tycks enbart få fragment. Livet framstår som både hopplöst, absurt och tomt.

Konsumtionsbesatt kultur

Just tomhetens betydelse för vår tid har undersökts i en bok med den provocerande titeln "Tomhetens triumf". Författarens analys av vår konsumtionsbesatta kultur är kristallklar: "Dagens samhälle utmärks av grandiosa självbeskrivningar och anspråk i stor skala. Varumärkta produkter uttrycker identitet och tjuvighet. Men mycket av detta är substanslöst prat och rymmer inslag av bondfångeri och självbedrägeri. Bakom den grandiosa fasaden lurar tomhetens triumf." Han menar att vi medvetet lurats till att konsumera, mer än vi egentligen behöver. Grundidén är att konsumtion leder till missnöje vilket i sin tur leder till mer konsumtion. Denna överkonsumtion skapar ett inlärt beteende där vi gång efter annan måste döva vår ångest. Vår materiella överkonsumtion bygger alltså på att du som konsument aldrig blir tillfreds snarare tvärtom. I denna paradox ska "tomhetens triumf" förstås. Kapitalvarans tjuvning övergår i en känsla av tomhet eller intighet. Snart söker jag något nytt för att döva min oro och känsla av identitetslöshet. I grunden återfinns ett planlöst sökande efter mening och längtan efter en hållbar tillhörighet. Den inre stämningen tycks alltmer domineras av främlingskap och tomhet.

Vi längtar efter det goda samtalet

Kanske är det så att vår nuvarande tidsanda premierar yta i stället för djup? Är det då konstigt att de goda och beständiga relationerna alltmer utsätts för prövning? Vi blir hänvisade till oss själva att utforska livets mening bortom det goda samtalet som vi i grund och botten längtar efter. Utan respons eller i avsaknad av gensvar är jag ingenting. I ensamhetens tomhet famlar människan oroligt efter vägledning och riktning med sitt korta liv. Längtan efter mening blir till en inre och privat kamp som pågår i det tysta. Den malande oron vill något mer med din existens. Den är en slags väckarklocka som uppmanar dig att våga vara sann mot dig själv. Sökandet efter mening i livet måste börja inifrån och ut och inte tvärtom.

I ensamheten kan man höra Gud och hitta sig själv

En psaltartext (Ps 139) fångar just detta inre samtal. Uppmärksamheten är fäst vid vad och hur i relation till människoblivandet. Så här står det skrivet: "Rannsaka mig, Gud, och känn mina tankar, pröva mig och känn min oro, se om min väg för bort från dig, och led mig på den eviga vägen." Här blottläggs människans ansvar i sitt livs meningsökande med Gud som följeslagare utmed livets stig. Här återfinns den goda ensamheten vilken fordrar ansträngning grundad i tillit. Den existentiella oron som är psaltartextens bärande tema ska inte förvisas, undvikas eller

rädas. Det är som när tankarna åker runt i vargtimmens drömmar i nattens blå timme, då din inre oroliga röst ger eko åt denna ständiga längtan att våga vara sann mot dig själv eller då du frestas att vara någon annan än den du var menad att vara. Utlämnad till sig själv kan man ana ett vagt tilltal om man också vågar dröja kvar i ensamhetens oro. Man kan se det som en inbjudan eller en möjlighet att få syn på sig själv. I ensamhetens tomhetsupplevelse ligger heligheten och väntar. Människans törst efter helighet och livsmening går därför genom existensens oro och inte bort från den. Annorlunda uttryckt: antingen accepterar vi livets fundamentala osäkerhet eller så gömmer vi huvudet under täcket. När vi inte längre kan fly, när vi inte längre kan rusa runt, hänge oss åt TV och data-narkomani, när inga flyktvägar längre står öppna för oss, tvingas vi att lyssna till vårt inre.

En människas existens utsätts ständigt för prövning, vilket naturligtvis är helt i sin ordning. Med Tomas Tranströmers pregnant ord kan vi finna tröst i vår ensamma och ständigt pågående inre strävan efter mening:

"Och det tomma vänder sitt ansikte till oss och viskar: jag är inte tom, jag är öppen."

*Helsingborg 2014-10-12
Lennart Belfrage
Teol dr och leg psykolog*

Grundidén är att konsumtion leder till missnöje

TRYGGHET – TID – KVALITET

Besök hos Annelie, Cecilia, Karin på
"Oslo jordmor- og kvinnesenter"

 oslo jordmor og kvinnesenter
www.oslojordmor.no
Tel: 928 28 833

Barnmorska – jordmor, smaka på orden! Svenska kvinnor känner bäst till ordet barnmorska, men det norska ordet är också känt i Sverige – jordmor. För mig har det ordet en varm, jordnära klang, som ger ett slags trygghet när man tänker på det.

Margaretabladets tema denna gången är hälsa och denna artikel koncentrerar sig på kvinnors hälsa. Därför sökte jag upp "Oslo jordmor og kvinnesenter", ett privat erbjudande inom området kvinnohälsa, för att höra mer om vad man arbetar med där och om det är någon skillnad mellan norsk och svensk mödra- och kvinnovård.

I ljusa välkomnande lokaler på Grefsenveien möter jag tre engagerade svenska barnmorskor, Annelie, Cecilia och Karin, som tagit som sin uppgift att sprida kunskap om allt de vet och kan om kvinnans fertila ålder, det vill säga från tidiga tonåren till övergångsåldern. Deras historia börjar med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning i Sverige. Så hade de lust att prova på något nytt och flyttade till Norge. Här träffades de tre på Ullevål och lärde känna varandra och förhållandena i grannlandet. Man upplevde en viss skillnad i behandling

och förmåner. Under fem år har man nu arbetat upp sin mottagning på Grefsenveien, helt utan ekonomisk hjälp från stat eller kommun. Med erfarenhet från Sverige och Norge och med de skillnader man erfarit, har de valt att i sitt arbete fokusera på tre områden:

- Uppföljning under graviditeten, både före, under och efter.
- Preventionsvägledning och hjälp med att sätta in och avlägsna spiral och p-stav.
- Cellprovtagning, detta i samarbete med "krefregisteret og kreftforening".

Fokus på den gravida kvinnan

Tyngdpunkten ligger naturligtvis på omsorg om den gravida kvinnan. Här gjorde de nya och för dem delvis märkliga upptäckter. Enligt Helse direktoratet skall den gravida kvinnan kunna välja att gå till jordmor/barnmorska eller läkare under hela graviditeten. Men eftersom det i Norge finns för få anställda "jordmødre" i kommunerna – något som särskilt drabbar landsbygden – har många kvinnor ingen valmöjlighet. Vår trio har allför ofta hört att kvinnor fått tid hos en jordmor först i 24 graviditetsveckan, vilket är alltför sent. Särskilt förstföderskor känner sig osäkra och har

många frågor. En fördel är också att ha en trygg person som följer en under hela tiden. Dessutom predikas det ju ideligen att graviditet inte är en sjukdom! Varför då ha lättare att komma till sin fastlege och inte till en jordmor, som besitter all den expertis som är nödvändig och som dessutom har mer tid att i lugn och ro samtala med sin patient, lyssna och ge råd i den svåra frågan om abort eller att förebygga oönskad graviditet.

Cellprovtagning förebygger cancer

Det tredje satsningsområdet gäller cellprovtagning och här bör alla kvinnor spetsa öronen. Siffror visar att hela 40% kvinnor inte undersöker sig regelmässigt när det gäller att ta cellprov, en enkel undersökning för att konstatera om man har cancerceller, som kan utvecklas till livmoderhalscancer. Detta enkla prov kan förebygga utbrott av den fruktade sjukdomen. Man vill gärna sprida kunskap om att jordmødre kan utföra detta prov, ett för många kvinnor enkla sätt än att gå till sin fastlege eller beställa tid hos gynekolog.

Oslo jordmor- og kvinnesenter samarbetar med krefregisteret och kreftforening i ett projekt för att få kvinnor att inse det viktiga i att ta detta prov regelbundet. Ett antal kvinnor kommer att väljas ut och få möjlighet att ta provet, och de hälsas välkommen att göra det hos "Oslo jordmor- og kvinnesenter".

Till slut kan sägas att man sänt ett brev till helseminister Bent Høie "angående bruk av jordmødres brede kompetanse innenfor kvinnehelse", där man just påpekat hur stort kompetensområde en jordmor har och där man också försiktigt visat på skillnaden mellan norsk och svensk praktik. Kanske kan det få norska myndigheter att utbilda fler jordmødre och använda denna yrkesgrupp mycket mer än vad som hittills varit fallet.

Från mig ett hjärtligt tack för en fin och lärorik stund på Grefsenveien.

Solveig Kommandantvold

Cecilia, Karin och Annelie jobbar med kvinnor i olika situationer.

Foto: Oslo jordmor og kvinnesenter

Kyrkans tradition och forskningens kalla fakta – fysiska, psykiska och andliga följder i spåren av HIV

I Svenska kyrkan i Bergen finns svenska forskare som arbetar med frågor om HIV och AIDS. En av dessa heter Thorkild Tylleskär.

Thorkild berättade under det senaste kyrkkaffet att han just kommit hem från Uganda. Vi kom att tala om likheter och skillnader mellan spridningen av HIV och Ebola. Thorkild berättade att en bidragande faktor till att det är så svårt att få ut information om hur man skyddar sig mot HIV delvis beror på att de lokala kyrkorna inte hjälper till. Deras syn på sexualitet och samlevnad hindrar dem från att engagera sig i frågan. Till följd av att HIV/AIDS är omgärdat av så många fördomar blir de som lever med HIV-smitta ofta stigmatiserade och uteslutna. En grupp som är särskilt utsatt är de homosexuella. Svenska kyrkans internationella arbete har gjort samma iakttagelse och man kämpar i motvind med informationsspridning bland annat i Swaziland, som är ett av de värst HIV-drabbade länderna i Afrika. I fråga om Ebola så menar Thorkild att det ser annorlunda ut. Spridningen av Ebola handlar inte bara om sexualitet och därför hittar man ett annat engagemang och stöd från kyrkorna i denna epidemi.

För att kunna tillgodose det fysiska, psykiska och andliga behovet som den HIV-smittade människan har behöver de lokala kyrkorna hitta ett sätt att förena forskningens kalla fakta med sina egna traditioner. Thorkild menar att det inte gynnar någon när dogmer får företräde framför det mänskliga lidandet. Vi bad Thorkild att skriva om mötet mellan forskningens kalla fakta och synen på sexualitet.

Anna Runesson

Det finns omkring 200 länder i världen. I alla dessa 200 länder har man dokumenterat att det finns HIV. I alla dessa länder är förekomsten av HIV högre bland homosexuella män än i den allmänna befolkningen. Numera finns bra åtgärder för att förhindra HIV-smitta. Men en av förutsättningarna är att man törs söka medicinsk hjälp. I många länder hindras dock människor från att söka vård för att både landets lagar och kyrkan är emot homosexualitet. I Uganda har till exempel presidentens djupt kristna fru varit en pådrivare för en ny lag om dödsstraff för homosexualitet, ivrigt påhejad av ett mycket stort antal präster och pastorer. Lagen har nyligen upphävts av högsta domstolen i Uganda men bara för några veckor startade presidenten en ny debatt om homosexualitet (se bild).

Thorkild Tylleskär är professor vid Centre for International Health i Bergen. Thorkild är också medlem i svenska församlingen i Bergen.

Från medicinsk ståndpunkt är förtryck av homosexuella skadligt för både enskildas hälsa och för folkhälsan.

I FN:s millenniemål nr 6 står det att man skall "Stoppa spridningen av hiv/aids, malaria och andra dödliga sjukdomar" (www.millenniemalet.nu/malen-2). Som läkare och professor i internationell hälsa skulle jag ibland ha önskat att de lokala kyrkorna i kraftigt HIV-drabbade länder hade arbetat i enlighet med millenniemålen så att kyrkan hade kunnat vara en "med-faktor" i kampen om att förbättra hela världens hälsa istället för att riskera att bli en "mot-faktor". Skulle de gjort detta så skulle inte bara den fysiska hälsan förbättrats för många utan också den psykiska och den andliga hälsan.

Thorkild Tylleskär

Veckoprogram

Söndag

11.00 Gudstjänst
Kyrkkaffe

17.00-20.00 Ung i Oslo (se Facebookgruppen "Ung i Oslo")

Måndag

19.00-21.00 Ung kör

Tisdag

13.00-16.00 Babycafé

18.00-21.00 Hantverkscafé

19.00-21.00 Kammarkör

Onsdag

12.00 Onsdagsträff
(se kalendern)

18.30 Kvällsmässa

19.00 Tala tro och liv
(se kalendern)

19.00 Tala film och liv
(se kalendern, byter till torsdagar i vår)

19.00-21.00 Ung i Oslo (se Facebookgruppen "Ung i Oslo")

Torsdag

10.00-13.00 Babycafé

Lördag

10.00-12.00 Minikören
Barnkören
Kyrkis
(Se kalendern)

facebook

Gilla sidan
Svenska kyrkan i Oslo

Facebookgrupper:
Babycafé Oslo
Kyrkis Oslo
Ung i Oslo
Ung kör Margareta kyrkan
Kammarkören Margareta kyrkan
Hantverkscafé Oslo

NOVEMBER

Allhelgonahelgen

Tänd ett ljus för någon som gått bort och njut av vacker musik.

VECKA 44

Lör 1a Alla helgons dag
14.00 Musikgudstjänst med ljusständning. Margareta kyrkans Vokalensemble och instrumentensemble. *OBS! tiden.*

Sön 2a Sön efter alla helgons dag
11.00 Högmässa med ljusständning.

Fönsterinvigning

Ingen kan ha missat det! Nu får vi nya vackra kyrkfönster! Vi firar i dagarna två.

Lördag 8 november kl. 17.00
Invigning med den svenska folkmässan "Himmelen inom" av Anders Nyberg. Medverkar gör bland andra Kammarkören, solister och instrumentensemble.

Söndag 9 november kl. 14.00
Festlig invigningshögmässa med kör och musiker.

Läs mer på sidan 12-13.

VECKA 45

Mån 3e 18.30 Majklubben.

Ons 5e 12.00 Onsdagsträff.

Lör 8e 10.00 Barnlördag. Barnkörer och Kyrkis.

→ 17.00 Invigning av de nya kyrkfönstren. "Himmelen Inom" – en svensk folkmässa. Kammarkören, solister och instrumentensemble.

Sön 9e 21 sön efter trefaldighet
→ 14.00 Stor festhögmässa med kör och musiker. *OBS! tiden.*

VECKA 46

Ons 12e 19.00 Tala film och liv – "Son of Man".

Lör 15e 11.00 Anglikanska kyrkans julmarknad.

Sön 16e Sön före domssöndagen
11.00 Högmässa.

VECKA 47

→ 21-22 nov Julbasar.

Sön 23e Domssöndagen
11.00 Högmässa. Ung kör medverkar.
13.00 Barnkörer övar.

VECKA 48

Ons 26e 19.15 Samtalsgrupp – tala tro och liv.

Lör 29e 13.00 Musik i Margareta kyrkan: Trio Mediaeval. Utställning.

Sön 30e 1 sön i advent
11.00 Högmässa. Kör och trumpet.

Julbasar

Den årliga julbasaren där du kan hitta svensk mat, lotterier och hantverk av bästa kvalitet. Det finns också kaffeservering.

Överskott till välgörenhet

Även i år går överskottet till välgörande ändamål och årets vinst delas på tre: SOS Barnbyar, Svenska kyrkan i Toronto och projektet "Rom for fattige tilreisende" som Kirkens Bymisjon i Oslo driver.

Medhjälpare på julbasaren?

Du som vill hjälpa till med någon av alla uppgifter under julbasaren – anmäl dig via hemsidan eller blankett på kyrkan.

Öppettider

Fre 21 nov kl. 11.00-18.00
Lör 22 nov kl. 11.00-16.00

Du kan betala kontant eller med norska betalkort.

Bidra med småvinster

Vi behöver småvinster till lotterierna. Främst mindre men praktiskt värdefulla saker som till exempel ficklampor, syetui, hygienprodukter, anteckningsblock etc. Lämnas till expeditionen eller personalen.

Mer information finns på hemsidan:
www.svenskakyrkan.se/norge/julbasar-2014

DECEMBER

VECKA 49

Mån 1a 18.30 Majklubben.

Ons 3e 12.00 Onsdagsträff.

Sön 7e 2 sön i advent
11.00 Högmässa.

VECKA 50

Ons 10e 19.00 Tala film och liv – "Matrix".

Tors 11e 18.00 Barnkörer övar.

Fre 12e 20.00 Luciahögtid – genrep.

Lör 13e 8.00 Luciamorgon.

18.00 Luciahögtid.

20.00 Luciahögtid.

Sön 14e 3 sön i advent
11.00 Högmässa.
15.00 Barnens Luciatåg.
16.30 Barnens Luciatåg.

VECKA 51

Ons 17e 12.00 Onsdagsträff.

Sön 21a 4 sön i advent
16.00 Carolsgudstjänst med Mariamusik. Kammarkören och instrumentensemble.

VECKA 52

Ons 24e Julafton
11.00 Julkrubban ställs i ordning till sång och berättelse.
15.00 Julfirande med gröt och annat traditionellt.
18.00 Julbön.

Tors 25e Juldagen
7.00 Julotta.

Sön 28 Sön efter jul
11.00 Högmässa.

JANUARI

VECKA 1

Tors 1a Nyårsdagen
16.00 Nyårsmässa.

Sön 4e Sön efter nyår
11.00 Högmässa. Trettondagsfirande.

VECKA 2

Tors 8e 10.00 Babycafé startar.

Lör 10e 10.00 Barnlördag. Barnkörer och Kyrkis.

Sön 11e 1 sön efter trettondedagen
11.00 Familjegudstjänst. Barnkörer medverkar. Julgransplundring.

VECKA 3 – VERKSAMHETEN STARTAR

Ons 14e 19.00 Tackfest.

Sön 18e 2 sön efter trettondedagen
11.00 Högmässa.

Ekumenisk kyrkvandring

I "böneveckan för kristen enhet" firar vi gudstjänst tillsammans med våra grannkyrkor. Vi börjar i romersk-katolska St Olav, går vidare till Trefoldighet och Margareta kyrkan, och avslutar med kyrkkaffe i anglikanska St Edmunds. Körsång och musik i de olika kyrkorna.

Luciafirande

Det finns flera tillfällen att fira Lucia i Margareta kyrkan.
Läs mer på sidan 14.

Julfirande

Julen firas med carols-gudstjänst, julkrubba, julbön, julotta och traditionellt julfirande.
Till julaftonens firande kl. 15 behöver man anmäla sig till expeditionen senast 22 dec.

Tackfest

En helkväll för alla ideella medarbetare i Margareta kyrkan.
Du som under 2014 bjudit på din tid och ditt engagemang i körer, vid basaren och i andra aktiviteter hälsas välkommen. Vi tackar varandra och firar ett gott arbete.
Anmälan till expeditionen senast 10 januari.

Familjegudstjänster

11 januari kl. 11.00
Familjegudstjänst med julgransplundring då vi "kastar ut" julen under muntra former.

8 februari kl. 11.00
Familjegudstjänst med dopfest. Barnkörer leder oss i frandet av dopet. 2013 års dopfamiljer och barn hälsas särskilt välkomna!

Lördagsfrukost

Hälsosamt, intressant och avstressande möte med god frukost, föredrag och musik.
9.00 Frukost
9.45 Program
10.30 Musikandakt
Läs mer på sidan 16.

VECKA 4

Ons 21e 12.00 Onsdagsträff – "Blomster-Lotta".
19.00 Tala tro och liv.

→ Tors 22a 18.45 Ekumenisk kyrkvandring. Avslutas kl. 21.00.

Lör 24e 10.00 Barnlördag. Barnkörer och Kyrkis.

Sön 25e 3 sön efter trettondedagen
11.00 Högmässa.
18.00 Musik i Margareta kyrkan: Kammarkören med cellisten Nina Dolgintseva och pianisten Edmundas Lapenas.

VECKA 5

Ons 28e Expeditionen stängd pga planeringsdag.

FEBRUARI

Sön 1a Septuagesima
11.00 Högmässa.

VECKA 6

Mån 2a 18.30 Majklubben.

Tis 3e 18.00 Hantverkscaféet har en gäst: Kamilla Svanlund. ←
nätmagasinet avmaskat kommer till hantverkscaféet.
Se sidan 16.

Tors 5e 18.00 Tala film och liv.

Lör 7e 10.00 Barnlördag. Barnkörer och Kyrkis.

Sön 8e Kyndelsmässodagen
11.00 Familjegudstjänst och dopfest.

VECKA 7

Ons 11e 12.00 Onsdagsträff – nye ambassadören.

Sön 15e Fastlagssöndagen
11.00 Högmässa. Semla till kyrkkaffet.

VECKA 8

Tis 17e 18.00 Fettisdagsfest.

Ons 18e 18.30 Askonsdagsmässa.
19.00 Tala tro och liv.

Lör 21a 10.00 Barnlördag. Barnkörer och Kyrkis.

Sön 22a 1 sön i fastan
11.00 Högmässa.

VECKA 9

Lör 28e 9.00 Lördagsfrukost. ←

En kyrkofönsterinvigningsfest!

Kyrkofönsterinvigningsfest är ett ovanligt långt ord – och dessutom sällan användbart.

Nya kyrkfönster är en stor sak i sig; det är ett stort arbete som görs, inte minst eftersom kyrkfönster ofta är konstnärligt utförda med sinnrikt uttänkt motiv och massor av vackert glas. Ändå hade det inte funnits lika stor anledning att fira med inbjudna gäster och stor gudstjänst kring fönstren, om det inte vore för det som just dessa fönster betyder, och betydelse ligger till stor del i hur de äldre fönstren kom till och hur församlingen miste dem.

Viktig historia

Per Vigelands fönster betydde något särskilt eftersom de kunde köpas in för medel som samlades vid svensksuppen och strax efteråt som ett tack från Oslos invånare. Det finns en svartvit film från 1944 som visar köerna av tusentals barn och unga som ringlar upp till Margareta-kyrkan. 250 personer åt gången släpps in, får sina skålar fyllda och lämnar strax plats för nästa hungrande grupp. Över 5000 varje dag, vecka efter vecka, månad efter månad under de sista åren. Det är svårt att ta in, men filmen gör det verkligt – det hände faktiskt, och det är historiskt sett inte länge sedan. Vilken imponerande humanitär insats som församlingen gjorde. Det finns anledning för oss alla att vara riktigt stolta som tillhör en församling som gjorde det rätta då det behövdes.

Detalj i ett av de nya fönstren.

Historia som utmanar

Att församlingen kraftsamlade under de svåra krigsåren och gjorde en viktig hjälpinsats utmanar oss som lever i församlingen idag. Hur kan vi visa samma civilkurage i vår tid? Hur kan vi bidra positivt i den misär som också idag finns runt omkring oss? De äldre fönstren med sin historia var en ständig påminnelse om församlingens engagemang och arbete. Därför var dessa fönster också ett vittnesbörd om en kyrka som tar Jesu ord om att visa kärlek och medmänsklighet på stort allvar.

Människoförakt förstörde fönstren

När explosionen den 22 juli 2011 förstörde fönstren så kan man påstå att det var gärningsmannens människosyn som orsakade förstörelsen. Attentatet i Oslo och på Utöya var ett angrepp på idén om alla människors lika värde, människolivets okränkbarhet, den svage och ut-sattes rätt och andra ståndpunkter av liknande slag. Den människokärlek som kyrkfönstren var ett resultat av står i skarp kontrast till det människoförakt som orsakade förstörelsen.

Nya fönster – ett hoppfullt tecken

Att inte låta det destruktiva attentatet få sista ordet var en självklarhet för församlingen. Självklart skulle nya fönster sättas in, självklart skulle de nya ut-

trycka hopp och framtidstro. Att de nya fönstren nu är på plats är i sig ett vittnesbörd att livet är starkare än döden. Dessutom har vi fått fönster med motiv som uttrycker lovsång över Guds storhet och som lyfter fram människovärdet. Universum och människan

Konstnären till de nya fönstren, Rig-mor Bové, har valt att utgå från Psaltarens åttonde psalm. En bit in i psaltarp-salmen står det: *När jag ser din himmel, som dina fingrar format, månen och stjärnorna du fäste där, vad är då en människa att du tänker på henne, en dödlig att du tar dig an honom? Du gjorde honom nästan till en Gud, med ära och härlighet krönte du honom.*

Psalmens författare har slagits av häpnad över både rymdens och människans storhet. Tänk att Gud, den ofantliga himlarymdens skapare, låtit den lilla bräckliga människan få ansvar att förvalta skapelsen? Så reflekterar författaren, och fortsätter psalmen med att uttrycka glädje över Guds tilltro till människans möjligheter. Men värdet på människan utgår inte från vilken möjlighet den enskilde människan har, utan att varje människa är sedd och "tänkt av Gud" och att Gud har omsorg om varje enskild. Det uttrycker psaltarp-salmen.

Hopp och liv

Besökaren i Margareta-kyrkan får nu blicka ut i himlarymderna varje gång hon ser fönstren. Beträktaren kan i fönstren se planeter, solen och skyar. En duva, bibelns symbol för hopp och Guds livgivande Ande, är den enda var-elsen som är avbildad. Men fönstren är mer än en illustration till den åttonde psaltarp-salmen. Fönstren bär också med sig berättelsen från krigsåren om människans förmåga att visa omsorg och kärlek. Antagligen skulle psaltarp-salms-författaren hålla med om att det är just det som är människans storhet – hennes "ära och härlighet" – att människan är skapad till gudslighet i sin förmåga att visa kärlek och omsorg.

Per Anders Sandgren

Några frågor till Tone Stensrud, Norsk Kunstglass, som har producerat fönstren

Hur mycket glasyta täcker konstverket?

Det är fyra fönster som är 1,2 meter breda och 7,2 meter höga, samt ett fönster som är något mindre. Tillsammans täcker de 43,2 kvadratmeter glas.

Vilken teknik har använts?

Glasfönstren är tillverkade i en limteknik. Konstglaset er limmat på en 4 mm hårdat optiwhite glas, med 3-komponent silikon. I optiwhite-glas har man avlägsnat järnet i glaset. Det gör glaset näst-intill genomskinligt och saknar den grönaktiga ton som mycket annat glas har.

Var är glaset blåst och tillverkat?

Konstglaset är munblåst äkta antikglas från Lamberts i Tyskland och Saint Just i Frankrike.

Hur vanligt är det med denna typ av glasutsmickningsarbete?

Den teknik vi använt i Margareta-kyrkan har vi använt sedan 1998. Fönstren i Margareta-kyrkan är det största arbetet i denna teknik jag känner till i Norge.

Vilka företag har varit inblandade i fönsterarbetet?

Glassmålerierna är levererade av Norsk Kunstglass. Autogen AS har gjort järnramarna. Kreativ Bygg AS har gjort träramarna.

Vilka har varit de största utmaningarna för er som tillverkare?

Största utmaningen har varit tiden. En annan utmaning har varit att utnyttja glaset; antikglas produceras i plattor på cirka 60x90 cm och fönstren mäter 62x95 cm med en indelning på 2x3 rutor. Då måste man vara kreativ och stadig på handen när man skär. Ett litet hörn kan förstöra en hel ruta.

Invigningsfest i dagarna två

Lördag 8 november kl 17.00

Invigning med den svenska folkmässan "Himmelen inom" av Anders Nyberg. Medverkar gör bland andra Kammarkören, solister och instrumentensemble.

Söndag 9 november kl. 14.00

Festlig invigningshögmässa med kör och musiker.

Ur kyrkoboken

Döpta

- 24/8 Mio Johansen
- 6/9 Noa Ingvarsson
Anna Soland
Kerstin Soland
- 13/9 Ebba Fekjær Kristensen
- 14/9 Isak Can
- 28/9 Nikolaj Linstad-Book
- 5/10 Emil Rødne
- 11/10 Maja Melgaard

Vigda

- 6/9 Morten Høiset
& Hanna Nordin
- 9/9 Mats Göran Henricson
& Malin Ottosson

Första advent innebär ett nytt kyrkoår och nya konfirmander

Under våren 2015 kommer sju konfirmander att träffas, och det finns fortfarande möjlighet att hänga på. Tillsammans med unga ledare, präst och församlingspedagog blir konfirmandtiden en tid fylld av skratt, samtal, lek, reflektioner, bibel och andakt. Under denna period får konfirmanden möjlighet att fundera över vem man är och vad man tror.

Medarbetare i gudstjänsten

Konfirmandträffarna är på söndagar av flera anledningar. Det är roligt för församlingen att få ett utökat medarbetarlag i gudstjänsterna. Ett annat motiv är att konfirmanderna bygger relation till både gudstjänsten och kyrkorummet. Att bära ljus och kors, duka nattvardsbordet eller be förbön är viktiga sätt att gestalta delaktighet i gudstjänstfirandet.

Vuxna konfirmander

Alla tider kan vara konfirmandtider. Ofta kommer det frågor om man kan konfirmera sig som vuxen. Självklart kan man det – åldern spelar ingen roll. Konfirmation för vuxna blir utformad utifrån den intresseras bakgrund, förkunskaper och behov. Det blir en tid för reflektion och fördjupning kring livet och tron.

Vill du konfirmeras?

Är du inte konfirmerad men vill bli det? Kontakta någon av församlingens präster. På vår hemsida står det mer om konfirmation och vad det betyder.

Lucia i Margaretkyrkan

Varje år firas Lucia på olika sätt i Margaretkyrkan. Barnens Luciatåg, Luciamorgon och Luciahögtider.

Luciamorgon

13 december kl. 8.00

Luciamorgonen inleds med Luciatåg i kyrkan. Fritt inträde. Portarna öppnas ca 7.45. Kom i tid!

Frukostservering

Efter morgonens Luciatåg har man möjlighet att fortsätta firandet med frukost i salarna (begränsat antal platser). Kostnad 50 kr, bokas och betalas senast 8 december, betalning sker i samband med bokningen. Obetalda bokningar är ogiltiga.

Betalning sker antingen i samband med verksamhet, till kontoret eller till kyrkans bankkonto: 9046 05 05711. Ange vid anmälan vilken sätt du vill betala på.

Luciahögtider

13 december kl. 18.00 och kl. 20.00

Luciahögtiderna firas i kyrkan och består av körsånger, brassmusik och solosånger. Efter högtiderna serveras glögg och pepparkaka i salen bredvid.

Biljetter till Luciahögtiderna säljs via Billett-service.no. Pris: 170 kr inkl. serviceavgift.

Vi rekommenderar barnfamiljer att komma på Barnens Luciafirande den 14 dec, genrep-konserten den 12 dec eller Luciamorgonen i kyrkan kl. 8, se ovan.

Genrep-konsert

Fredag 12 dec kl. 20.00

Biljetterna kostar 50 kr och säljs vid ingången. Betalas kontant eller med norska betalkort. Fri placering.

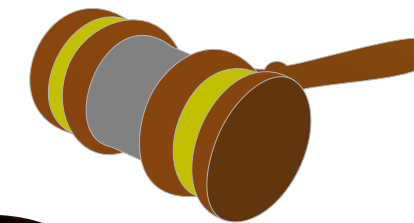
Barnens Luciatåg

Söndag 14 dec kl. 15.00 och kl. 16.30

Barnkörens Luciatåg firas i kyrkan. Efteråt serveras glögg och pepparkaka. Ingen anmälan. Fri entré.

Kyrkorådet har ordet

Hösten är här och snart nalkas snö och kyla. Täta nya fönster kommer bidra till att kyrkan håller värmen bättre än tidigare år, dessutom är fönstren vackra att se på.

Ny entré

Kyrksalarnas stora ingång har nu äntligen fått en ny entré med ramp. Det kommer underlätta tillgängligheten till lokalerna för personer med rullstol eller barnvagn.

Personalen

Församlingens engagemang för unga vuxna, kallat Ung i Oslo, har tidigare letts av en projektanställd. Nu har projektjänsten omvandlats till en fast tjänst, och vår nuvarande projektledare Håkan Appel har anställts. Kyrkorådet önskar honom all Guds välsignelse i detta viktiga arbete.

Vid årsskiftet får vi tyvärr säga farväl till församlingens informatör Hanna Hummelbo som flyttar till Sverige. Läs mer om det här till höger. Kyrkorådet vill uttrycka ett tack för allt gott arbete och önska Guds välsignelse i den framtida uppgiften. Kom snart tillbaka och hälsa på!

Kyrkorådet är i full gång med rekrytering av ny kommunikatör, som tjänsten benämns. God kommunikation blir allt viktigare, och för att kunna fortsätta och utveckla denna viktiga del av församlingens arbete ser vi fram emot att snart ha en ny kommunikatör på plats.

Stämman

När bladet nu skrivs så jobbar kyrkorådet för fullt med att få klart alla handlingar inför höstens kyrkostämma. På stämman skall verksamhetsplan och budget för 2015 presenteras. Mer om det i nästa Margaretablad.

Ett viktigt ärende på höstens stämma berör församlingens stadgar, den så kallade församlingsordningen. Under våren och början av hösten i år, har en arbetsgrupp under ledning av Marie-Anne Sekkenes arbetat med att revidera den nuvarande församlingsordningen. Det har resulterat i ett förslag till ny församlingsordning som presenteras för kyrkostämman

ungefär samtidigt som

detta blad trycks. Det viktigaste som gjorts är en översyn så att vår församlings stadgar överensstämmer med gällande kyrkorordning för Svenska kyrkan. Något som den nya ordningen vill precisera är hur många ledamöter kyrkorådet består av. Den innehåller också ett förslag att inrätta ett till kyrkorådet knutet rådgivande organ för församlingens ekonomiförvaltning, ett kapitalförvaltningsråd.

Processen med att revidera och ändra församlingsordningen är att förslaget skall upp på två stämmor, innan den kan fastställas av Rådet för Svenska kyrkan i utlandet efter hörande av Visby domkapitel. I bästa fall träder en ny församlingsordning i kraft från hösten 2015.

Julen

Julen står snart för dörren och kyrkorådet vill därför få tacka alla kyrkans medarbetare för allt gott arbete. Kyrkorådet vill också få önska alla er läsare runt om i Norge allt gott inför julen och så småningom en god start på det nya året 2015.

En bön

Må vi alla få finna ro och inre fred. Jag vill be er alla att be för vår kyrka och för världen vi lever i. Det är mycket oro runt omkring oss, och någon kan också känna stor oro inför sin egen livssituation. Må Gud vara med er alla så att ni får finna ro och hopp inför det nya året.

Mikael Strandberg

Vill du ta kontakt med kyrkorådet?

Mikael Strandberg
Kyrkorådets ordförande
Mail: mikael.strandberg@svenskakyrkan.se
Mobil: 909 77 032

Mhonjera församling i Tanzania tackar för gåvan till fortsatt byggande på sin förskola. Pengar som samlats in som kollekt i Margaretkyrkan under våren 2014 blev totalt 11800 NOK. Detta räcker till två väggar på skolan inklusive svarta tavla.

Hej Hanna Hummelbo!

Du har varit församlingens informatör sedan februari 2010 och bland annat arbetat med Margaretabladet.

Vart är du och familjen på väg?

Jag har fått en informatörstjänst i Vreta Klosters församling utanför Linköping.

Vad har varit det roligaste med ditt arbete?

Variationen! Att jobba med både kommunikation via olika medier och möten i verkligheten. Engagemanget som finns i församlingen är också väldigt inspirerande.

Vad kommer du sakna mest här i Oslo?

Det klassiska – människorna. Och husmor Martinas nybakade kanelbullar.

Hanna, Jesper och lille Emil! Vi som fått lära känna er kommer att sakna er, men önskar er nu Guds välsignelse med flytt och den nya tillvaron i Östergötland.

Redaktionen

Samtalsgrupp – tala tro och liv

Vi fortsätter att föra gemensamma samtal om tro och liv. Välkommen med i denna öppna grupp, onsdagar kl. 19.00, efter kvällsmässan!

Kommande datum och teman:

26 nov Döden, vän eller fiende?
21 jan 2015 Maria – en Livsberättelse. Vi gästas av författaren Åsa Hagberg.
18 feb 2015 Fastetider – hur gör vi?
11 mars 2015 Lev som ljusets barn!

Välkommen också till **Filmkvällar** med samtal om livsfrågor – Tala film och liv. Under hösten: onsdagar kl. 19.00. Under våren: torsdagar kl. 18.00. Se kalendern för datum.

Hantverkscafé

Hantverkscaféet, tisdagar kl. 18.00–21.00, är en mötesplats för alla som gillar att hantverka och vara kreativa tillsammans. Här kan man bolla idéer och tipsa varandra.

Just nu pågår ett projekt inför julbasaren i november – att tillverka kläder till Skrällandockan som ska vara förstapris i barnlotteriet. Har man inget eget projekt att jobba med får man gärna bidra till detta. All vinst på julbasaren går till välgörenhet.

Tisdag 3 feb kl. 18.00 bjuder Hantverkscaféet in **Kamilla Svanlund** – "den arga stickaren" för inspirationskväll och föreläsning. Alla är välkomna!

Nyheter: Lördagsfrukost och Nya Onsdagsträffen

Lördagsfrukost varje termin

Den 28 feb och den 17 okt 2015 bjuder Margareta kyrkan in till härligt lång och hälsosam lördagsfrukost med program.

9.00 Frukost
Nybakat bröd, juicer, färsk frukt, nybryggt kaffe och te, goda ostar, marmelader och ingen brödska!
9.45 Program
Vi får höra en intressant talare berätta om sitt engagemang.
10.30 Musikandakt
Vi samlas för en stunds avslutande musikmeditation i kyrkan.

Nya Onsdagsträffen

Nu satsar vi på onsdagsträff en gång i månaden med ett intressant program. Välkommen du som vill äta en god lunch och umgås en stund.

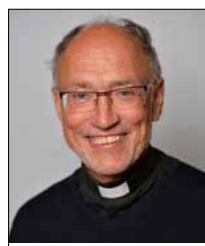
12.00 Programpunkt
12.45 Lunch – alltid välagad och näringsrik
13.30 Andakt – vi samlar oss en stund i bön och sång

Vårens program

21 jan berättar Åsa Hagberg om sin farmor Blomster-Lotta. Åsa Hagberg, författare, psalm/sångförfattare och föreläsare, flerfaldig AF-stipendiatar med en rik och varierad produktion. Mer info på hennes hemsida: www.asahagberg.se.
11 feb kommer vår ambassadör Axel Wernhoff och gästar oss.
11 mars kommer tidigare flygvärdinnan Ulla Lindström, Göteborg och talar om Småskaligt bistånd – Fem års erfarenhet av ett skolprojekt i Kambodja.
15 april kommer stiftsadjunkt Bertil Murray, Uppsala, för att berätta och sjunga nya psalmer.
13 maj är det riksspelman Maria Hulthén, Lidingö som musicerar och kåserar med oss utifrån temat "Ett gott liv".
17 juni välkomnar vi professor Anders Runesson, Oslo, som talar om Jungfrufödseln i historia och nutid.

Blomster-Lotta, Åsa Hagbergs farmor.

Bertil Murray gästar onsdagsträffen den 15 april.

Lucia- & adventsgudstjänst

i Kampen kirke
Lördag 6 december, i samarbete med Kampen menighet.

Kl. 14.00 Juleverksted (julpysse)
Kl. 15.30 Lucia- och adventsgudstjänst med Ung kör från Svenska kyrkan i Oslo och barn från Stavanger. Servering efteråt.

Lucia- & adventsgudstjänst

i St. Jakob kirke
Söndag 7 december kl. 15.30 med Ung kör från Svenska kyrkan i Oslo. Servering efteråt.

Adventsgudstjänst

i Ilen kirke
Söndag 30 november kl. 11.00, i samarbete med Ilen menighet. Vi sjunger kända svenska adventspsalmer och gästas av svensk kör.

Luciafrände

i Ilen kirke.
Lördag 13 december kl. 16.00 tillsammans med Jämtlands musikgymnasium.

Stavanger

Öppet café & Familjekyrkis i Kampen kirke kl. 11.00–13.00
En mötesplats för hela familjen – pyssel & knåp, sång, fika, samtal och en avslutande gemensam andakt.
Alla – ung som gammal – hjärtligt välkomna!

Lördag 1 november
Lördag 6 december kl. 14.00 – Juleverksted, Lucia- & adventsgudstjänst

Lördag 3 januari
Lördag 31 januari
Lördag 28 februari
Lördag 18 april
Lördag 2 maj

Från januari kommer Anna och Nina att finnas med vid "Kvällsöppen kyrka" i Stavanger Domkirke fredag kväll kl. 20.00–23.00 (2 jan, 30 jan, 27 feb, 17 april och 1 maj). Välkommen in för stillhet, eftertanke, meditation eller enskilt samtal.

Bergen

Gudstjänster i Korskirken kl. 11.00
Söndag 2 november
Söndag 7 december kl. 15.30 i St Jakob kirke – Lucia- & adventsgudstjänst

Söndag 4 januari
Söndag 1 februari
Söndag 1 mars
Söndag 19 april
Söndag 3 maj

Från januari är du välkommen till Familjekyrkis på Café Magdalena kl. 15.00–17.00 samma dagar som vi har gudstjänst i Bergen. En eftermiddag för barnfamiljer – fika, pyssel, sång, samtal, andakt m.m.

Från januari finns Svenska kyrkan också med i St. Jakob kirkes Ungdomskvällar kl. 18.00 de söndagar vi har gudstjänst i Bergen.

Trondheim

Gudstjänster i Ilen kirke
Söndag 30 nov kl. 11.00 – Adventsgudstjänst.
Lördag 13 dec kl. 16.00 – Luciafrände.

Babycafé kl. 10.00–12.00 i Pilegrimsgården.
Måndag 1 december

Från januari "Öppen kyrka" i Ilen kirke kl. 14.00–19.00
Kl. 14.00–17.00 Familjekyrkis
Kl. 16.00–17.30 Tala tro – tala liv (samtalsgrupp)
Kl. 18.00 Gudstjänst

Söndag 25 januari
Söndag 22 februari
Söndag 22 mars
Söndag 26 april
Söndag 31 maj

Fler eller andra verksamheter kan förekomma, ändringar kan ske.

Se www.svenskakyrkan.se/norge/ovriga-norge och klicka sedan vidare på respektive plats.

Nu finns också Facebook-grupper för de tre platserna också: Svenska kyrkan i Stavanger, Svenska kyrkan i Bergen, Svenska kyrkan i Trondheim
Kom med som medlem!

Myndigt lekfolk

I år fyllde Norska Sjømannskirken 150 år. Firandet uppmärksammades i tidningen "Vårt land", i en artikel där man kunde läsa hur Sjømannskirken såg på sitt arbete. Så här stod det: "Kyrka och mission både som vision och organisation är en färskvara som ständigt måste förnyas för att hållas levande... visionen måste realiseras i gemenskapens nätverk via myndigt lekfolk".

Men vilka är detta myndiga lekfolk? "Lekfolk" syftar på församlingens medlemmar. "Myndig" betyder att man har en röst och vill vara med och påverka. Ett "myndigt lekfolk" betyder alltså att alla kan vara med och påverka hur ens församling skall se ut. Man har ett gemensamt ansvar för församlingens utveckling. I Trondheim, Stavanger och Bergen är alla ni som kommer till kyrkan jätteviktiga, speciellt då kyrkan på dessa tre platser är under utveckling. Att vara med och aktivt påverka hur framtiden skall se ut är något som alla uppmantras till. Ett fint sätt att påverka framtiden kan även vara att jobba som frivillig i olika sammanhang – det är både kul, viktigt och skapar god gemenskap.

Nytt efter årsskiftet

Efter årsskiftet så har vi lite nya saker som sker. I Trondheim kommer vi att återgå till att ha vår mötesplats i Ilens kyrka. Notera att Babycaféet görs om till Familjekyrkis och att vi träffas under söndagarna. Gudstjänsten kommer också att vara i Ilen kirke och vi behåller tiden, kl. 18.00.

I Stavanger fortsätter Familjekyrkis under lördagarna i Kampen kirke. Parallellt med denna har vi öppet café för alla svenskar i Stavanger. Under fredagskvällen dagen före, kommer Nina och Anna att finnas med vid Kvällsöppen kyrka i Stavanger Domkirke. Detta är en plats för stillhet och meditation, men också enskilt samtal om man önskar.

I Bergen fortsätter gudstjänsterna som vanligt på söndagar kl. 11.00 i Korskirken med efterföljande kyrkkaffe. Nytt är att vi under söndagseftermiddagen kommer ha Familjekyrkis på Café Magdalena. Denna mötesplats är inte ett öppet café utan tänkt för familjer med barn. Under kvällen kommer Nina och Anna att vara med i St. Jakobs kirke och delta i deras ungdomsprogram med "Mat och mässa". Till denna mötesplats välkomnas unga vuxna och studenter, både norska och svenska, i åldrarna 18-30.

Välkommen hälsar Nina och Anna!

Nina Norrman

Musiker
Mobil: 92 22 43 43
nina.norrman@svenskakyrkan.se

Anna Runesson

Präst
Telefon: 41 29 14 56
anna.runesson@svenskakyrkan.se

Välkommen till Oslo!

Axel Wernhoff har tillträtt som ny svensk ambassadör i Norge. Han kommer senast från en tjänst som generalkonsul i Jerusalem. Vi får anledning att hälsa honom välkommen till Margareta kyrkan vid flera tillfällen under hösten och får då lära känna honom närmare. För Margaretabladets läsare vill vi låta honom presentera sig genom att svara på några frågor.

Välkommen till Norge! Du kommer ju från en dramatisk del av världen. Vad är den viktigaste erfarenheterna som du tar med dig från tiden i Jerusalem?

Att tjänstgöra i Jerusalem, den mytomspunna Heliga Staden, gör man inte utan att man får starka och djupa erfarenheter. Det är en stad som dessutom är centrum för vår tids kanske mest svårlösta och bittra konflikter, den mellan israeler och palestinier. I min bransch, diplomatin, är det nog en av det mest utmanande poster man kan ha där religion, historia, folkrätt och krass realpolitik skapat en synnerligen svårlöst härva. Ytterst handlar det nog om hur vi identifierar oss. Är du jude eller muslim, är du shia eller sunni? Kristen? Svensk? Frågor som uppenbarligen ger upphov till krig och som kan betyda liv eller död. Men den viktigaste lärdomen är kanske att vi här i Norden har lyckats skapa fantastiska samhällen där de flesta av oss – inte alla – lever väldigt goda liv, inte bara rent materiellt. Det är något att värdesätta.

Vad är de stora utmaningarna med ditt uppdrag i Norge?

Att få arbeta som svensk ambassadör i det grannland som nog står oss allra närmast och som vi har så breda och djupa förbindelser med är ju ett privilegium. Här bor uppåt 100 000 svenskar och kontakterna spänner över ett väldigt brett fält och väldigt ofta utan ambassadens inblandning. Har man ambition att ha koll på allt som sker blir det nog lätt för mycket. Så jag skulle säga att prioritera blir särskilt viktigt här. Jag tror också det är viktigt att inse att ambassaden är ett serviceorgan, först och främst åt regeringen förstås i det klassiska diplomatiska arbetet, men även för att främja mer allmänna svenska intressen, svensk export, svensk kultur och svensk design, inte minst av möbler, kläder och bilar, musik. Bilden av Sverige håller på att förnyas. Det är ett nytt modernt och

ganska ballt Sverige som jag tycker man kan se växer fram på alla områden. Och här i Oslo finns ju svenska aktörer som är imponerande kompetenta, Voksenåsen, Visit Sweden, Business Sweden, Föreningen Norden samt Margareta kyrkan, för att bara nämna några. Att tillsammans fortsätta arbeta för vårt gemensamma

Sökes: hushållerska

Svenska ambassaden i Oslo söker, för tjänstgöring på residenset, en matlagingskunnig hushållerska på heltid alternativt kock på halvtid. Möjlighet till bostad finns.

Skicka CV samt referenser senast 10 november till: ambassaden.oslo@gov.se

Axel Wernhoff är Sveriges nya ambassadör i Norge.

Foto: Pawel Flato

bästa är en utmanande men rolig uppgift. I och med att vi är så tätt sammanlänkade blir det paradoxala att det som är bra för Norge är bra för Sverige och vice versa. Så en ytterligare utmaning blir kanske hur ambassaden kan bidra till att skapa en bättre och djupare Norge-bild i Sverige.

Har du några ledord som är viktiga för ditt arbete?

Jag vet inte om jag har några direkta ledord i mitt arbete. Jag tror öppenhet är viktigt i alla sammanhang, inte minst i ledarskap. Och jag tror att var man än råkar befinna sig så går det att vara konstruktiv.

Antagligen är din fritid ganska begränsad, men vad gör du gärna på din fritid?

Jag tycker om att hänga med min familj, fast den är svår att samla numera. Barnen bor i tre olika länder och inget är Sverige. Min hustru och jag tycker om att laga mat ihop, vandra och att åka skidor, på alla ledder. Och så gillar jag skarpt att spela tennis. Ja, och så har jag väl ständigt en bok vid min sida.

Tack för att du tog dig tid att svara. Vi önskar din hustru Monica och dig goda år i Oslo. Guds välsignelse över er och uppgiften!

Redaktionen

Norsk-Svensk Forening

Möt skådespelarparet Gudrun Waadeland och Svein Erik Brodal

Onsdag 12 november, kl. 18.00–21.00, ambassadörens residens

Vi möter Gudrun Waadeland, en gigant inom norskt teaterliv som skådespelare, regissör och teaterchef, tillsammans med sin make, Svein Erik Brodal, skådespelare, instruktör, teaterchef och författare. Sveriges nye ambassadör, Axel Wernhoff och fru Monika Wernhoff, har inbjudit Norsk-Svensk Forening att hålla mötet i ambassadörens residens. Moderator är Björn Lindahl, välkänd och mångårig korrespondent för Göteborgs-Posten och Svenska Dagbladet. Mötet efterföljs av minglande mottagning.

Begränsat antal platser och föransmälan senast 7 november till e-mail post@norsksvenskforening.com eller telefon till Birgitta Ennals tlf 22 44 64 75, mobil 959 70 844, eller Kerstin Rådetorp, mobil 906 87 803.

Kostnad 100 kr per person, betalas senast 7 november till bankkonto 6001 05 37102, Norsk-Svensk Forening. Märk betalningen "residensen."

Hjärtligt välkommen!

Till alla svenska kvinnor i Oslo!

Känner du till SWEA Oslo?

SWEA Oslo är en av 73 avdelningar i SWEA International, som är ett nätverk av svensktalande kvinnor runt om i världen. I Oslo är vi cirka 100 Swoer som träffas vid olika arrangemang under året. Av tradition ordnar vi varje år våra fasta middagar som Valborgsmiddag, Sommarmiddag, Kräftskiva, Ärtsoppa med varm punsch och vi avslutar alltid året med ett Äkta svenskt julbord. Däremellan går vi på teater, konserter, utställningar, bio tillsammans eller något annat som vi spontant hittar på. Bland våra medlemmar så har vi tre aktiva bokcirkel och en lika aktiv golfgrupp.

I år har det i SWEA Oslo bildats en SWEA Art grupp vilket vi är stolta över. SWEA Art är ett nätverk för alla skapande kvinnor inom SWEA. De håller till i Margareta kyrkans lärum som vi får låna varannan onsdag, efter avtal med kyrkan.

Genom att vara medlem i SWEA Oslo så har du ett nätverk av 7500 svensktalande kvinnor i hela världen. Men det viktigaste är att du får det nära nätverket bland Swoer i Oslo. Gå in på SWEA Oslos webbsida och ta reda mer om oss: oslo.swea.org
Välkommen som medlem!

SWEA Oslos styrelse

Gudrun Waadeland och Svein Erik Brodal på besök i Vadstena och med Vättern i bakgrunden.

Foto: Norsk-Svensk Forening

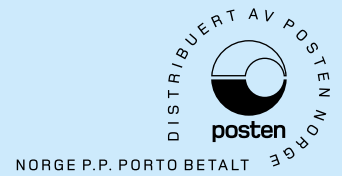
Kontakt med Norsk-Svensk Forening

post@norsksvenskforening.com
www.norsksvenskforening.com
Ordförande: Kerstin Rådetorp, mobil 90 68 78 03

Returadresse/return to:

Svenska Margaretaförsamlingen
Hammersborg Torg 8B
NO-0179 Oslo

B-Økonomi
B-economique

Barnens sida

Prenumera?

Du kan få Margaretabladet till din e-post eller brevlåda, kontakta oslo@svenskakyrkan.se eller ring 23353250.

Flytta?

Kom ihåg att adressändra Margaretabladet till expeditionen.

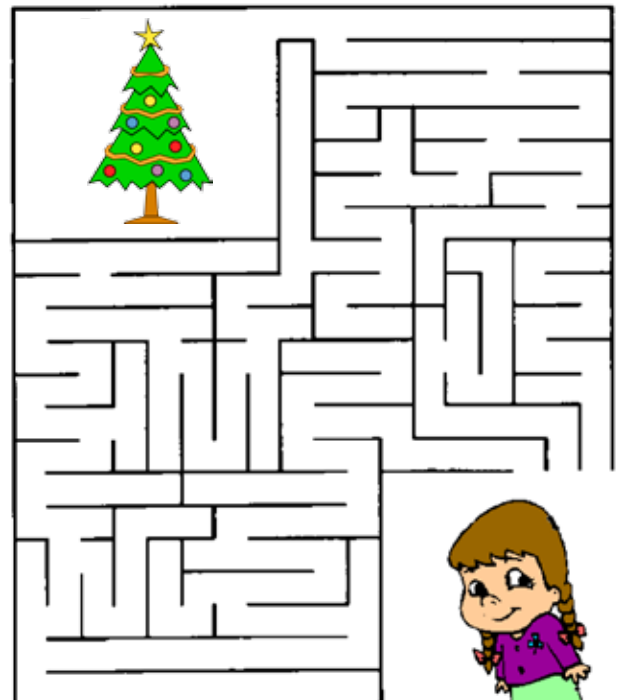

Färglägg

Ge Jesusbarnet, Maria och Josef lite färg.

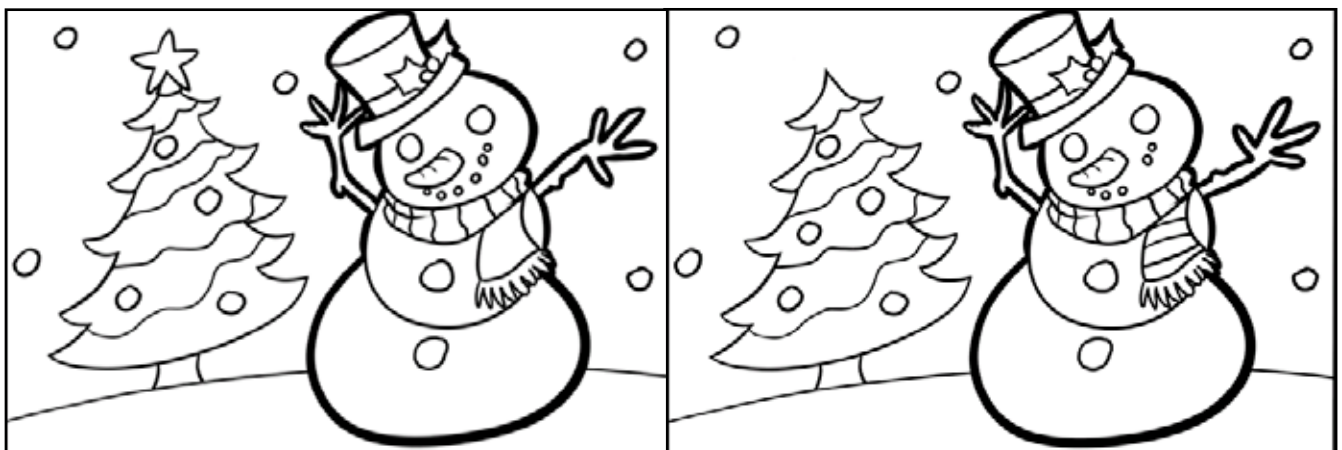
Labyrint

Hjälp Moa hitta vägen till julgranen.

Finn fem fel

Hitta alla fem skillnaderna mellan bilderna.

Pysslet är hämtat från www.coloringpages.se